

GASILC



Cetnik XXXVIII.

Glasilo »Gasilske zajednice za Dravsko banovino«

Izhaja vsak mesec. / Posamezna številka 2-50 Din, za inozemstvo 3 Din.
V »Zajednici« združene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno.

V Ljubljani, dne 20. julija 1934. ● Številka 7.

Starešinstvo vatrogasnega saveza

Imenovanje novih članov starešinstva vatrogasnega saveza

Beograd, 25. VI. Ker je starešinstvo Jugoslovenskog vatrogasnog saveza in to starešina Josip Turk, prvi podstarešina Mirko Klešić in drugi podstarešina dr. Pera Marković, dalo ostavko na svoje položaje v vatrogasnom savezu, je gospod ministar za telesno vzgojo naroda v sporazumu z njimi, ko se je istočasno izvršila rekonstrukcija starešinstva in upravnog odbora, imenoval: za starešino V. S. Vlado Andraševića, direktorja banke in mestnega zastopnika mesta Zagreba, starešino zagrebačke gasilske župe in dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Zagreba, za prvega podstarešino Antona Cererja, narodnog poslanca in dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Kamnika, za drugoga podstarešino V. S. dr. Pero Markovića, predsednika gasilske čete v Zemunu in dosedanjega podstarešino V. S. ter bivšega predsednika občine Zemun.

Za člane upravnog odbora V. S. Franjo Bulca, industrijalca, občinskog predsednika in člana dravske zajednice ter dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Mirne pri Novem mestu, ing. Stojana Bijelića, direktorja trgovske škole, dosedanjega člana upravnog odbora in starešino vrbaske V. Z. iz Banje Luke, ing. Milorada Čaldarevića, upravnika niške železniške delavnice, predsednika občine Niš in starešino moravske V. Z. iz Niša, ing. Lukasa Fabijana, starešino primorske V. Z., profesorja srednje tehničke škole in dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Splita, Mauricija Majerja, zasebnika in člana upravnog odbora dravske gasilske zajednice iz Kranja, Božo Martinovića, kletarskog nadzornika in dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Cetinja, dr. Milana Matića, advokata in dosedanjega člana V. S. iz

Novega Sada, dr. Ivana Pavičića, podpredsednika sarajevske občine in predsednika drinske V. Z. iz Sarajeva, ing. Boro Popovića, direktorja električne centrale in starešino vardarske V. Z. iz Skoplja, ing. Josipa Sajferta, referenta za gasilstvo mesta Zagreba, Vengusta Jerneja, poštotelegrafskog kontrolorja in člana upravnog odbora dravske gas. zajednice in dosedanjega člana upravnog odbora V. S. iz Celja, ing. Antona Šmita, šefa urada za inšpekciju dela, dosedanjega člana upravnog odbora V. S. in člana svetovalnog odbora ministarstva za telesno vzgoju naroda iz Osijeka in Stanka Žagara, mestnog senatorja in prvega podpredsednika V. Z. i z Križevcev.

Za člane nadzornog odbora V. S. je imenoval: Gjuro Cvejanovića, bivšega predsednika občine in člana upravnog odbora V. Z. iz Beograda, Engelberta Gostišo, poveljnika poklicne gasilske čete iz Ljubljane, Živka Milutinovića, posetnika in predsednika prostovoljne gasilske čete iz Pančeva, ing. Zlatka Pikrila, mestnog ing. in poveljnika prostovoljne gasilske čete na Sušaku ter Viktorja Vukelića, trgovca in člana savske V. Z. iz Križevcev.

Dosedanji predstavnici ministarstva za telesno vzgoju naroda, ministarstva notranjih del, ministarstva socialne politike in narodnog zdravja, ministarstva vojske in mornarice, odbora za zemaljsko obranu in saveza mest so ostali isti kot dosedaj.

Centralni sekretar in vrhovni inšpektor vršita svoje dužnosti do nadaljnje naredbe.

(Iz kabineta ministra za telesno vzgoju naroda.)

Službene vesti starešinstva vatrogasnega saveza kraljevine Jugoslavije

Starešinstvo Vatrogasnog saveza Kraljevine Jugoslavije održalo je 29 juna o. g. svoju XII sednicu, pod pretsedanjem starešine Saveza g. Vladimira Andraševića.

Na sednici raspravljano je o važnim pitanjima vatrogastva i reorganizacije vatrogasne službe u zemlji. Podnet je i primljen izveštaj g. generalnog sekretara. Na dnevnom redu raspravljana su između ostalog sledeća pitanja: Uredba o doprinosu u vatrogasni fond od strane osiguravajućih društava (§ 77 Zakona o organizaciji vatrogastva); opštinski vatrogasni prirezi i subvencije vatrogasnim četama od

strane opština (§ 76, 88 i 94); bezcarinski uvoz vatrogasnih sprava, pribora i opreme (§ 95); održavanje vatrogasnog tečaja za učitelje narodnih osnovnih škola; izrada crteža, klišaja in štampanje propisa o vatrogasnoj uniformi, kao i njena nabavka; tumačenje Zakona o organizaciji vatrogastva u pogledu isključivog aktivnog i pasivnog prava glasa četnih delegata na župskim skupštinama i župskih delegata na skupštinama vatrogasnih zajednica; i tumačenje čl. 57 Pravila vatrogasne službe.

(Iz kancelarije Vatrogasnog saveza Kraljevine Jugoslavije.)

Službene vesti starešinstva Gasilske zajednice za Dravsko banovino

1.

Predpis o uniformi.

V št. 4. »Gasilca« z dne 20. aprila t. l. je v členu 11. izpopolniti zadnji stavek tako-le: »Isto tako je prepovedano članom nositi znake položaja ali čina, katerega nimajo.«

2.

Nezadostno število članstva v četah.

Po členu 7. zakona o org. gas. je določeno kot najnižje število članstva 15 oseb. Vse četne uprave z nezadostnim številom rednih članov naj se pobrigajo za zakonito določeno člansko stanje, da jih ne bo razpustila upravna oblast.

3.

Članske legitimacije.

Župne uprave bodo dostavile vsem četam izkaznice po nabavni ceni. Ponaročila sprejemajo župe v izvršitev iz zajednične zaloge.

4.

Pravilniki in predpisi

v žepnem formatu kot brošuro prejme vsaka četa obvezno po 2 iztisa po dobavni ceni po pristojni župi. Hkrati bo zajednica založila vse predpisane poslovne knjige ter jih dostavila na isti način.

5.

Dnevnik požarov.

Tiskovine so še na dolgu pri polovici vseh včlanjenih gasilskih čet. V svrhu kritja tiskovnih stroškov naj store čete nemudoma svojo dolžnost.

Gasilski koledar 1934

še tudi ni poravnani. Župske uprave naj blagovolijo poskrbeti, da bodo gas. čete zadostile svojim obveznostim brez nadaljnjih opominov.

»Samopomoč«

V času od 1. aprila do 30. junija 1934 so bile izplačane posmrtnine po umrlih članih »Samopomoči«, in sicer:

388. Leskovec Valentin, Gor. Logatec, star 42 let .	Din	2.000'—
389. Košenina Anton, Gaberje pri Celju, star 38 let .	„	2.000'—
390. Papež Anton, Nazarje p. Mozirju, star 61 let .	„	2.000'—
391. Novak Pavel, Mozirje, star 87 let	„	2.000'—
392. Železnik Jože, Ribnica na Pohorju, star 25 let .	„	2.000'—
393. Snoj Valentin, Dol-Beričovo, star 36 let . . .	„	2.000'—
394. Pikalo Avgust, Mežica, star 36 let	„	2.000'—
395. Kralj Ivan, Tržič, star 72 let	„	2.000'—
396. Polak Rado, Ormož, star 41 let	„	2.000'—

Vsega Din 18.000'—

prištevi doslej že izplačanih „ 1.034.151'—

je torej za 396 posmrtnin izdanih Din 1.052.151'—

Gasilska »Samopomoč«.

Ta občekoristna in nepremožnemu članstvu prepotrebna ustanova je v 8 letih svojega obstanka imela 396 smrtnih primerov, za katere je izplačala skupno 1 milijon 52.151 dinarjev. Na letno 50 primerov pripada povprečna posmrtnina 2.650 dinarjev.

V tem človekoljubnem dobroduhu se zrcali prava in velika požrtvovalnost našega gasilstva in zmisel za vza-

Spisal: Zdravko Mikuz, šolski upravitelj na Brezovici.

Za domovino

Nadaljevanje.

Tako sta se pogovarjala naša vzorna zakonca, ko pri-teče Ivanček v sobo: »Oče, glejte! Nalogo sem že napisal!« Oče: »No pa pokaži!« Jo pregleda in reče: »Zadovoljen sem! Računi so pravilni, pisava lična. Pokaži še materi, jaz grem ta čas pogledat k živini v hlev.« Odide. Sinček se zakadi materi v naročje in ji pomoli zvezek. Mati pogleda nalogo, pogladi malčka po glavi in reče: »Le ostani tako priden, Ivanček! Ne boš le najino veselje na starost, ampak boš lahko tudi še imeniten mož. Glej, kako vsi ljudje spoštujejo našega očeta!« Ivanček: »Ali mama, meni se zdi grdo, da možje našega očeta tikajo kakor hlapca.« Mati: »Nič se ne spodtikaj nad tem, saj še Boga tikamo, ki je stvarnik vseh stvari. Ali misliš, da se jezi zaradi tega na nas? Še ljubo mu je!« Ivanček: »Bo že tako, mamica, ker je učil Jezus apostole moliti: Oče naš, ki si v nebesih, ne pa: . . . ki ste v nebesih!« Mati: »No, vidiš, zato je tudi očetu všeč, če ga tikajo možje. Ne maral bi pa, da bi ga tikal kak klatež, kakor tudi Bog ne mara poslušati molitve hudobnežev.« Ivanček: »Pa sosed Nasajen se tudi vedno krega z očetom.« Mati: »Ne! On le rad ugovarja. Če mu praviš: danes je lep dan, bo rekel: Ali je tudi za bolnika, ki zdihuje v postelji?« Ivanček: »To je pa res! Zadnjič sem mu rekel: Sosed Nasajen, vaši konji so pa zelo močni, pa mi je rekel: Kaj boš govoril. Tovarna Union v Ljubljani ima še močnejše!«

Tako sta se pogovarjala mati in sinček nekaj časa, zatem pravi mati: »Zdaj pa moram nanesti drv v kuhinjo, ker sta dekli na polju.« Ivanček: »Jih bom pa jaz nanesel, mamica, vi boste pa delali kaj drugega.« Mati: »Dobro! Ta čas bo pa pospravila Milka gornjo sobo, potem bosta šla lahko pogledat cigane.« Ivanček prime mater za roko in jo pelje iz sobe.

2. Na seji.

Pri vratih župan z več možmi: »Le naprej možje, da boste povedali kaj novega.« Sosed Oprešnik: »Bog daj, mati županja!« Ta: »Zdravja in dobre letine!« Nasajen: »Pri vas je vedno, moja stara pa polega.« Županja: »Preveč naganjate svojo družino k delu, privoščite ji več počitka!« Nasajen: »Nedelja je za počitek, šest dni pa za delo. Tako je ukazal sam Bog ali ne?« Sosed Janez: »Še jesti se prenaješ, dela se pa še poprej naveličaš, ali ne župan?« Skalar: Vsake reči mora biti prava mera, tako tudi dela.« Sosed Krivec: »Tako se govori, župan!« Skalar: »O čem bi se radi razgovarjali danes možje? Kaj vas tare?« Krivec: »E kaj? Vse: delo, poleti vročina, pozimi mraz, sitnosti z družino, največ pa davki.« Skalar: »Saj smo slišali že otroci v šoli: „V potu svojega obraza si boš služil svoj kruh in zemlja ti bo rodila trnje in osat!“« Nasajen: »To že vemo sami, povej nam raje, kako bi izbili kaj davkov?« Skalar: »Davke rabijo država, dežela in občina. Znano vam je, da rabi država največ davkov za vojaščino. Le pomislite, da velja ena sama velika ladja po več milijonov, kje so pa topovi, trdnjave, vojašnice, konjenica i. dr.« Nasajen: »Tega vsega ni potreba!« Skalar: »Prav nič, če bi se ljubili ljudje kakor dobri bratje. Ali, če vidiš, da se oborožujejo sosednje države, se mora tudi naša, sicer bi se lahko spomnil kak »prijazen« sosed, da imamo pri nas n. pr. lepe gozdove ali izvrsten premog, bi prišel k nam čez noč, pa bi kar zasedel, kar bi mu ugajalo. Ali ga boš pregnal iz dežele s cepci in vilami ali pa brezovimi metlami?« Nasajen: »No, saj ne trdim, da vojaščine treba ni, ali kam pa gredo druge milijarde davkov?« Župan: »Milijone in milijone se porabi za šolstvo (srednje šole, vseučilišča), za sodišča, davkarije, finančno, za železnice, ceste, za pošto itd. Pomisli koliko veljajo poslopja, koliko poberejo plače uradništva.« Sosed Hribar: »Ječ ne bi bilo treba, če bi bili vsi ljudje pošteni.« Župan: »In ker niso, se porabijo milijoni in milijoni za zidavo jetnišnic.« Nasajen: »Nič ne rečem, da tega ni treba, ali čemu toliko šol? Fantje naj delajo doma, nikar naj ne trgajo

jemno pomoč po geslu: »Vsi za enega in eden za vse«. Žal je komaj desetina vesga članstva v »Samopomoči«, ki je prešinjena od tega blagega dolžnostnega čuta, pomagati celokupnosti v najusodnejšem trenutku, kadar zapušča družino njen prehranitelj, prepustivši jo v premnogih primerih brez vsakih sredstev v pomanjkanju in največjem siromaštvu. V takih prilikah se jasno pokaže prava in najčistejša ljubezen do bližnjega; kajti krvno sorodstvo je nam med vsemi bližnjimi neoporečno najbližnje.

Dandanes imamo že skoro za vse sloje in poklice podobne »Samopomoči«, zavarovanja zoper neizgode, na do-

živetje in življenje — vse za odvrnitev pomanjkanja, kadar ni več prehraniteljev med nami.

Odsek za »Samopomoč« apelira na pravo razumevanje velike važnosti te dobrodelnosti, ki nalaga članstvu letno žrtev samo Din 40 — na žrivenik človekoljubja.

Vrli gasilci, ki so vedno pripravljeni pohiteti na pomoč vsakemu bližnjiku v nesreči, bodo tudi radi reševali iz revščine po svojih umrlih tov. gasilcih zapuščene družine, ki so jim najbližnji ter dvignili število članstva »Samopomoči« na ono višino, ki bo zagotovila trajni obstoj tej ustanovi, brez katere si gasilstva danes ne moremo misliti.

Gasilska razstava

Na seji odbora gasilske zajednice Dravske banovine je bilo sklenjeno na povabilo velesejmske uprave v Ljubljani, da priredi naša gasilska zajednica spomladi l. 1935. zopet gasilsko razstavo. V razstavni odbor so bili izvoljeni poleg podpisanega še gg. Franc Bulc, član glavnega odbora gasilskega saveza kraljevine Jugoslavije v Mirni pri Trebnjem, Franc Fajdiga, član osrednjega odbora gasilske zajednice Dravske banovine v Kamniku, Fr. Guček, član osrednjega odbora gasilske zajednice Dravske banovine v Trbovljah, ing. Franc Dolenc, gasilski inspektor naše gasilske zajednice v Ljubljani ter g. Fr. Košir, član osrednjega odbora gasilske zajednice v Celju.

V imenu osrednjega, zlasti pa razstavnega odbora Vas prosim, da se druge gasilske razstave udeležite prav vse naše gasilske čete in župe vsaj z natančno statistiko članstva, gasilskih priprav in priborov od početka obstanka vsake čete do konca l. 1934. To na vse čete takoj prično sestavljati, da bodo mogle stvarno sporočiti tovarišem župnim načelnikom o priiliki letnega nadzorovanja čet in vaj.

Dalje prosim vse čete, da določijo na svojih sestankih še druge predmete n. pr. stare gasilske slike požarov, najstarejše gasilsko orodje, najstarejše brizgalne, pohvalne di-

plome, stare kronike i. t. d., vse, kar bi bilo za razstavo zanimivo.

Župne načelnike prosim, naj vpošljejo sezname vseh razstavnih predmetov razstavnemu odboru oziroma gasilski zajednici vsaj do konca t. l., da bo mogel razstavni odbor sestaviti katalog, ki bi dal razstavi ne le večjo veljavo, nego tudi večji dohodek.

Kakor ste videli, dragi tovariši, na zadnji razstavi l. 1930., so imela posamezna društva toliko predmetov, da jih je bilo kar za en oddelek. Še več takih oddelkov posameznih čet naj bo v l. 1935. Da bo vsak oddelek tem bolj zanimiv in poučen, napravite na vsak predmet razločen napis n. pr. na brizgalno, koliko je stara, pri kolikih požarih je delovala, ime gasilca, ki se je ponesrečil z razstavljenim čeladom, sekirico, čas, kdaj se je to zgodilo. Vsaka četa naj se potruži, da bo njen paviljon najzanimivejši!

Na delo tedaj v čast naše lepe domovine in za ugled gasilstva!

Pomozi Bog!

Zdravko Mikuž.

Brezovica, dne 21. junija 1934.

hlač po šolah!« Župan: »Tako, kakor govoriš ti prijatelj, govori in dela stotina naših gospodarjev. In kaj je posledica? Slovenci imamo na tisoče dobrih delavcev, ki si služijo svoj trdi kruhek po vsej državi, celo v daljni Ameriki, če pa greš po uradih, dobiš same tujce. Kdo so ti? — Sinovi nemških in čeških delavcev in kmetov. Pri nas pravi oče: »Če je zame dober črn kruh, bo še za sina!« Nemec, Čeh pa privoščijo otroku kos boljšega kruha, če sam oteplje ječmenovega. Zato pošlje sina v gimnazijo, da bi postal uradnik na glavarstvu, v davkariji, — na vseučilišču, da bo imel sodnika, advokata, notarja, — na realko, če hoče imeti inženjerja. Ali ne bi bilo prav, da bi naši otroci zavzeli ta mesta?« Sosed Janez: »Gotovo!« Župan: »Ali zadostujejo v ta namen vaše osnovne šole?« Nasajen: »Že vidim, da ste me pritisnili k steni! Povej mi pa ti, vsevedni župan, čemu je treba toliko deželnih davkov, če že morajo biti državni?« Župan: »Državne davke potrebuje država, deželne pa dežela.« Nasajen: »Le zakaj toliko?« Župan: »Saj imaš oči! Kdo zida bolnišnice, sirotišnice, hišalnice, prisilne delavnice? Kdo plačuje zdravnike, uradnike, učitelje, financarje in druge uslužbence, kdo popravlja deželne ceste, mostove čez reke, kdo vzdržuje kmetijske šole ako ne dežela z deželnimi davki?« Krivec: »Vidiš Nasajen, zdaj si podučen!« Nasajen: »Pa odpravite vsaj občinske davke!« Župan: Vsako leto kliče pred cerkvijo občinski sluga, da je na vpogled za 14 dni obč. obračun in proračun. Zakaj, ga ne prideš nikdar pogledat? V pisarni se lahko natančno prepričaš, kam se obrne vsaka krona. — Pridi in pogledaj!« Nasajen: »Jaz se ne razumem na tiste čačke!« Župan: »Pa reci tajniku in ti bo razložil.« Nasajen: »Jaz bom pa za pijačo dajal? Saj ne bom ne!« Župan: »Nič se ne boj! Kar pridi, pa ti bom jaz razložil.« Nasajen: »Ti mi vedno tako razložiš, da me spraviš v zagoato, zato ne rečem nič drugega kakor: Pišite in delajte pošteno, da vas ne bo po smrti vrag prevaril!« Župan: »Upam, da me ne bo imel nikoli v svoji družini.« Sosed Krivec: »Možje, kaj pomeni to, da zapira vlada dovoz srbskih prašičev k nam?« Župan: »Srbijo bi radi izstradali, ker se zdi Nemcem, da so se Srbi že preveč opomogli.« Krajec: »Saj je vendar dovolj kruha za vse ljudi

na svetu.« Župan: »Levstik pravi: »Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili.« Hribar: »Meni se zdi, da bi radi zagospodovali Nemci vsej Evropi, kakor je hotel pred 100 leti Napoleon!« Oprešnik: »Kar ni zmogel Bonaparte, ki se je dobro spoznal na karto, bodo tudi Nemci težko. Res je Nemec močan, pa so Francozi in Angleži še bolj, — posebno zadnji, ki imajo vsa morja v svoji oblasti.« Nasajen: »Naj se premetavajo velikani med seboj, zakaj pa zatirajo male narode?« Župan: »Odkar obstoji svet, so zatirali veliki narodi male in tako bo najbrže do konca sveta.« — Hribar: »Potem so zapisani vsi pogini!« — Župan: »Ni tako! Zgodovina nam pove, da so propadli mogočni Rimljani, mali judovski narod pa je ostal do danes. Izginili so silni Gotje, strašni Huni in Obri, tepčani Slovenci, Hrvatje in Srbi pa še žive.« Dolinar: »Kje tiči vzrok, da zmagovalci izginejo, premaganci pa ostanejo?« Župan: »O tem sem govoril z modrim, učenim možem. Ta mi je rekel: »Dokler ima narod, — čeprav majhen, zdrave družine, v katerih žive člani krepko življenje, ne propade.« Nasajen: »Kakšna krepost je, če mora garati vsak dan od jutranje zore do večernega mraka vse, kar je živega pod streho?« — Župan: »In vendar je tako. Družina res dela ves dan, ponoči pa počiva. Da more delati, uživa krepko domačo hrano, s tem se pa utrdi, ostane zdrava in ljudje dožive visoko starost.« Hribar: »Kako je bilo z Rimljani?« Župan: »Bral sem, da so bogati Rimljani cele noči prekrovali, podnevi pa spali.« Nasajen: »Kdo je pa delal?« Župan: »Sužnji, — to so bili podjarmljeni narodi. Vsak izmed nas pa ve, da slabo delajo delavci, če jih ne nadzira gospodar. Tako so šla tudi rimska gospodarstva k vragu. Upniki so prodali zapravljenim hiše, posestva, celo njih žene in otroke in tako so umirali kot berači za plankami. Pomehkuženi Rimljani tudi niso hoteli služiti kot vojaki. Najemali so tujce. Ko je bilo teh enkrat dovolj, so vzeli njih vojskovodje kratkomalo vladu v svoje roke, naselili so po Italiji svoje ljudi in tako je tam še dandanes mešanica raznih ljudstev.

(Dalje prih.)

Ing. Dolenc Fran, inšpektor zajednice Dravske banovine:

O plinskih maskah in dihalnih aparatih

Plinska maska ima za gasilca neprecenljivo vrednost. Rabi jo pri vseh požarih, kjer mora delati v zakajenih prostorih, v strupenem dimu in plinih, ki se razvijajo pri gorjenju. Mnogokrat omogoča edino maska pravilno gašenje in obvaruje gasilcu zdravje in celo življenje. Še večji pomen pa bi imela maska za primer vojne. Že v svetovni vojni so uporabljali strupene snovi, do danes se je pa ta način vojskovanja še bolj izpopolnil. Kljub vsem pogodbam in dogovorom se skoro vse države pripravljajo na kemijsko vojno. Tudi mi se moramo zavedati, da bi v primeru vojne ne bili v nevarnosti samo naši vojaki na fronti, ampak tudi civilno prebivalstvo v zaledju. Mesta in industrijski kraji bi bili v vedni nevarnosti, da jih napade sovražnik iz zraka. Bombe, ki bi jih metal iz letal so lahko: eksplozivne, zažigalne in strupene. Učinek teh bomb bi bil: razdejanje stavb po razstreljivih, požar, ki bi ga zanetile zažigalne bombe in zastрупitev ozračja po strupih. Gasilci bi imeli ogromno dela z gašenjem požarov, s podiranjem in odstranjevanjem ruševin, z reševanjem ponesrečencev (ranjenih in zastрупljenih) in z odstranjevanjem in uničevanjem strupenih snovi. Za to delo, kjer se bo treba boriti proti nevidnemu in zelo nevarnemu sovražniku, strupenim snovem, pa mora biti gasilec primerno zavarovan in opremljen. Največja nevarnost preti v prvi vrsti dihalnim organom in očem. Strupene snovi, s katerimi se bomo podrobneje seznanili ob drugi priliki, so lahko plini, tekočine ali pa trdna telesa. Večina vojnih strupov je pri navadni toploti (15°C) v tekočem stanju in je zaradi tega naziv, ki je splošno v uporabi »strupeni plini« nepravilen. Zato jih imenujmo splošno »strupene snovi«. Te snovi prihajajo v obliki kapljic, prahu, plinov ali par skozi nos in usta v pljuča, deloma napadajo tudi oči. Zaradi tega si moramo v prvi vrsti zavarovati nos, usta in oči. V to nam služijo maske in dihalni aparati. V splošnem delimo vso opremo, ki služi za obrambo dihalnih organov in oči proti škodljivim vplivom strupenih snovi v tri skupine in sicer: 1. Opreme s cedili (filtri). 2. Opreme za dihanje s svežim zrakom. 3. Dihalne aparate.

Opreme s cedili.

V to skupino spadajo vse navadne plinske maske. Princip, na katerem so napravljene, je ta-le: Maska zapira neprodušno (hermetično); dostop zraka je mogoč le skozi posebno cedilo. Strupi se v cedilu zadržijo ali uničijo, prečiščen zrak pa gre potem v pljuča. Maska sestoji iz naličnice z očali in s trakovi, s katerimi se pričvrsti na glavo in cedila. Prve maske so rabilj še pred svetovno vojno prav gasilci. Seveda so bile te še tako nepopolne in težke, da jih je le malokdo rabil. Prednost so dajali navadnim gobam, ki so jih privezali pred nos in usta. Za malo časa so gobe prav dobro sredstvo, ne moremo jih pa primerjati z maskami. Prve vojne maske v letu 1915. še niso imele pravega cedila. Dihalo se je skozi bombaž (vato), ki je bil prepojen z raznimi kemikalijami. (Primer: francoska maska R2.) Šele pozneje so pričele razne vojaške države uporabljati cedila, ki so deloma izboljšana še danes v rabi. Tako cedilo se da na masko priviti in odviti. Ko je cedilo nerabno, ga izmenjamo z novim.

Delovanje cedila je dvojno: fizikalno in kemijsko.

Fizikalno delovanje cedila (filtra) temelji na adsorpciji, kar bi značilo po naše nekakšno »prilepljenje«. Adsorpcija je lastnost nekaterih teles, da morejo zadržati na svoji površini večjo množino plinov, odnosno par. Od vseh do sedaj poznanih snovi je v tem oziru najboljše tako zvano aktivno oglje. To oglje je pripravljeno na poseben način iz sadnih koščic ali lupin raznih orehov in more adsorbirati več plinov kakor tehta samo. Površina ima namreč nešteto malih luknjic (por), ki se napolnijo s plinom. Enako se ulove na steni teh luknjic tudi prašni delci. Težje je z dimom in s strupeno meglo.

To pa iz nastopnih razlogov: Navadni prašni delci imajo velikost, odnosno premer 10^{-4} (t. j. ena tisočinka mm), delci plinov imajo premer 10^{-7} cm (ena milijoninka mm), delci dima in megle pa imajo manjši premer kakor prašni delci in večji premer kakor delci

plinov. Kljub temu, da so plinski delci mnogo manjši kakor delci megle in dima, se vseeno raje ulove na stenah luknjic cedila, to pa zaradi svoje sorazmerno velike hitrosti gibanja. (Gibanje delcev nastane zaradi v njih samih nakopičene toplote.) Ta hitrost znaša za pline približno 10^{-2} cm/sek. (t. j. eno desetinko milimetra na sekundo), dočim znaša hitrost delcev dima in megle 10^{-3} cm/sek. ($\frac{1}{100}$ mm v sekundi). Delci dima in megle se torej pomikajo desetkrat počasneje kakor delci plina. Tu pa tiči vzrok, da se dim in megla ne absorbirajo tako lahko v cedilu kakor plin. Zaradi počasnejšega gibanja ne pridejo toliko v dotik s stenami cedilnih luknjic.

Za adsorpcijo dima in strupene megle so strokovnjaki po dolgotrajnih poizkusih sestavili (skonstruirali) posebna cedila (koloidne filtre), v katerih morajo delci skozi nebnoj luknjic, da se končno ulove in zadrže. Ker imajo ti delci majhno hitrost, morajo zaradi tega napraviti daljšo pot! Taka cedila pa imajo zaradi tega mnogo večji upor kakor navadna in bi bilo dihanje, ki je že pri vdihavanju močno otežkočeno pri izdihavanju skoraj izključeno. Pa tudi temu nedostatku se je odpcmoglo. Moderni filtri zoper dim in strupene megle imajo posebno izpušno zaklopko. Diha se skozi cedilo, izdihani zrak pa ne gre nazaj po isti poti skozi cedilo, temveč naravnost skozi zaklopko, ki se zaradi nadpritiska pod masko odpre in takoj zopet sama od sebe zapre, ko pojenja pritisk pod masko.

Kemijsko delovanje cedila temelji na lastnosti nekaterih kemikalij, ki strupene snovi upijajo (absorpcija) ali pa jih razkroje, odnosno tvorijo z njimi druge nestrupene snovi. Primer: Cedilo za ogljikov monoksid. V prvih plasteh so razne snovi, ki povzročajo, da se ogljikov monoksid pretvori v ogljikov dvokis, ki je manj strupen. ($2\text{CO} + \text{O}_2 = \text{CO}_2$) V nadaljnjih plasteh imamo pa razne lužne praške, ki ogljikov dvokis absorbirajo. ($\text{CO}_2 + 2\text{NaOH} = \text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{H}_2\text{O}$)

Navadno delujejo cedila kombinirano, t. j. fizikalno in kemijsko. Po obliki razlikujemo cedila, ki vse prosto neposredno na maski kot mali pločevinasti nastavki (slika št. 1.) in pa večja cedila, nameščena v pločevinasti puščici, ki se nosijo pritrjena ob pasu in so zvezana z masko po močni gumijasti cevi. Navadno nosijo takšno cedilo v platneni torbici, ki je obešena okoli vratu ali pritrjena na pas (slika št. 2.). V to torbico spravijo po uporabi tudi masko. Navadno imajo cedila spodaj poklopce, ki zapira cedilo, če ni v uporabi. To je važno, ker se odprto cedilo sčasoma pokvari, če je na zraku in ne čisti več tako dobro kakor bi bilo potrebno. Zato naj bo poklopce na cedilu vedno zaprt, če se maska ne rabi.

Naličnica je iz usnja, gumija ali gumirane tkanine. Glavno je, da neprodušno (hermetično) zapira in obdaja lice ter, da je njena zunanja površina odporna proti razjedajočim plinom in tekočinam, odnosno prahu. Očala so najboljše iz »Triplex« ali »Kinson« stekla, ki je nerazdrobljivo. Dalje morajo biti vstavljena v masko tako, da se na notranji strani ne orose, če ni že steklo samo izdelano tako, da ustreza tudi temu pogoju. Moderna maska ni več rilčaste oblike, stremi se za tem, da se čim bolj prilega licu in se na ta način zmanjša škodljivi »mrtvi prostor«. To je prostor med masko in obrazom, napolnjen z zrakom. (Dalje.)



Slika 1.



Slika 2.

Zlet gasilske zajednice v obmejno Gornjo Radgono

Ponovno opozarjamo vse gasilske čete zajednice na zlet v Gornjo Radgono, ki bo v dneh 4. in 5. avgusta. Naj bo ta zlet praznik obmejnega gasilstva, ki tukaj na naši severni meji ne-le čuva imetje svojih sovaščanov, temveč vrši tudi veliko kulturno in nacionalno delo. Dobro se zavedajo naši gasilci ob severni meji, da ni treba samo očuvati domov temveč, da je enake važnosti naloga očuvati tudi narodnost naših ljudi. To delo vršijo v popolni meri naši gasilci in radi tega je prevzel pokroviteljstvo zleta sam gospod **ban dr. Ma-**

rušič. Novo motorno brizgalno bo blagoslovil naš prleški domačin, prevzvišeni knezoškof lavantinski gospod dr. Ivan Tomažič. Ko priznajo na najvišjih mestih velevažnost prireditve, gotovo tudi gasilstvo ne bo zaostalo ter prihitelo v čim največjem številu v Gornjo Radgono. Da tudi vodstvo zajednice korporativno pride na zlet, naj bo še tem večja pobuda za vse ostalo gasilstvo. Torej naj bo 4. in 5. avgusta v Gornji Radgoni veličasten tabor vsega zavednega in nacionalnega gasilstva. Vsi v zbor!

Pismo tajnikom in blagajnikom

V primeru, da odbor ali članstvo zahteva take odseke, pa naj zahteva tajnik, da se izvoli poleg upravnega tajnika še tajnik poveljstva. Dva bosta pa že lahko zmagovala pisanje i. dr., če sta zmožna. Če se ustanovi naraščaj, naj se raje vzame samo fantiče od 14.—18. leta, ker one od 12.—14. leta lahko ovira šolski obisk. Tudi bi ne mogli zaradi šole h kakemu nastopu ali h kaki vaji. Dalje ve vsakdo, da čim mlajši je otrok, tem manj je sposoben za vaje, še manj za požarne. Tam ni časa, da bi se vsakega posameznika vodilo za roko. »Stoj tukaj, delaj to!« — Otrok se kam zagleda, pa ne vidi in ne sliši nič. Torej čim pametnejše in starejše fantiče vzamemo v naraščaj, tem bolje za četo.

Dragi tovariši blagajniki!

Opozarjam Vas na posebne besede § 25. gasil. zakona! **Samo** blagajnik je upravičen sprejeti kakršenkoli denar (članarino ali druge dohodke). Zakaj? Zato, da jih lahko vpiše **takoj** v blagajniško knjigo. Kakor tega ne bo storil, že lahko pozneje pozabi kaj vknjižiti in je lahko pripravljen na to, da se bo eden ali drugi član čete spomnil na pozabljeni znesek in mu bo očitil, da ne vodi posla v redu.

Opozarjam Vas na to, da je blagajnik **osebno** odgovoren za denar, to je, da mora kar manjka, plačati iz lastnega žepa. Ponekod imajo navado, da kar predsedniki sprejemajo denar in ga tudi hranijo. Blagajnik tega ne sme pustiti. Ne predsednik, ne poveljnik, noben član čete ne sme sprejemati in hraniti denarja, kakor le blagajnik.

Noben blagajnik pa se ne bo kregal ne s predsednikom, ne s poveljnikom, zakaj sprejema denar, ali zakaj ga hrani, temveč pove pri odborovi seji, da je le on odgovoren za denar, zato naj se ga njemu izroča. Reče naj: »Tovariši, zahtevam, da se vsak denar da meni, sicer odstopim kot blagajnik. Ako denarja ne zaupate meni, izvolite blagajnika, kateremu boste zaupali.« Tako je v redu! Tovariši, bolja je prva zamera, kakor da pozneje plačujete iz lastnega žepa, in da bi se Vam pozneje eni posmehovali, drugi pa vas obrekovali, da ste hoteli četo goljufati.

Ako ima četa kakršnokoli prireditev: igro ali veselico, glavno blagajno prevzemite vi! Vsak podblagajnik, recimo od plesa, od enega ali drugega paviljona, vam mora pred svojim odhodom izročiti natančen seznam vseh dohodkov, n. pr. preštete vstopnice, napisane litre vina, porcije jestvin in odgovarjajoče zneske. Denar ali v škatli ali v zavitku z listkom, na katerem se je podpisal ta, ki Vam je denar izročil. Vsak zavitek ali škatlico denite v večjo škatlo in to dobro zaprto odnesite na svoj dom. V par dneh naj skliče predsednik sejo in na tej sešetejete vsi odborniki ves denar, napišete vse vsote v blagajniško knjigo kot dohodke in isti dan vse izdatke med stroške. Vsaka veselica naj se tako obravnava v odborovih sejah, pa vam ne bo mogel nikdo nikoli in ničesar očitati.

Na dan veselice nikoli ne devajte svojega denarja v blag. škatlo. Ako pa morate kaj založiti n. pr. za točajke v začetku veselice, storite to vpričo 1 ali 2 odbornikov. Vpričo njih napišite na list, ki ostane v blagajni, da ste iz svojega založili pred veselico toliko in toliko. Ta list dajte podpisati takemu tovarišu, ki ima pri četi ugled, ne pa svojemu najboljšemu prijatelju, če ni pri četi dobro zapisan. Na ta način si najbolj

zavarujete svoj denar in svoje dobro ime. Na dan veselice nič ne pišite v glavno blagajniško knjigo, sicer se vam lahko zgodi, da boste vi prav lepo in počasi pisali spreadaj, zadaj bodo pa nerednosti.

Pred vsako veselico dobro preudarite pri odborovi seji, da boste dali k vsaki blagajni le zanesljive soblagajnike-tovariše, pa zmeraj po dva skupaj. Če je en sam, se ne more nikamor ganiti, pa ga tudi lahko ljudje nasmukajo. Pri vstopnini eden deli listke, drugi sprejema denar. Naša dekleta rada pomagajo in so splošno poštena. Ta naj pripenjajo šopke vstopivšim, obenem pa vam še veliko pomagajo, ker imajo ženske bolj ostre oči kot moški.

Dekletu se ne bo izlepa kdo izmazal brez vstopnice, dekleta tudi laže pomire kake sitneže, zlasti fante.

Da vam bodo pa vselej rade pomagale, pa tudi prosite že pri pripravljalni seji, da bodo dobile v pravem času malice (saj veliko tako ne rabijo in nočejo). Z 1 litrom vina jih odpravite 10 in več. Tu sem vam omenil, kako nabirajte denar kot čebelice v blagajno, zdaj pa še, kako denar oddajate.

Kak blagajnik si misli: jaz smem denar sam sprejemati, pa ga bom tudi sam oddajal.

§ 25. jasno govori: Blagajnik izplačuje izdatke po pismenem nalogu predsednika, odnosno njega namestnika po sklepih odborovih sej. Zakaj je to dobro? Zato ker ima blagajnik za vsak izdatek pismeno potrdilo, izkaz, zakaj je porabil denar iz blagajne. V vašo lastno korist zahtevajte tov. blagajniki vedno takoj pismena nakazila od predsednika: komu in kaj imate izplačati. Te liste pa dobro spravite v blagajniško knjigo, ker so za vas kakor gotov denar.

K tem listom pridejo pa še potrdila ali pobotnice od onih, ki ste jim denar izplačali. Za vsak izdani dinar morate zahtevati potrdilo.

V blagajni ne imejte preveč denarja. Kam ga naj daste, naj odloči odborova seja. Dandanes je najbolje dati denar v pošto hranilnico, ker ga lahko dobite ven, če ga rabite. Z drugimi hranilnicami je pa križ, ker ne morete dvigati poljubnih zneskov. Nikoli ne posojajte denarja sosedom po lastni glavi, temveč le z odborovim dovoljenjem. Nikoli ne predlagajte takih posojil sami, sicer (če oni ne bo pravočasno ali v redu vračal) boste vzrok le vi! — Če kdo prosi posojila, mu recite: »Napiši prošnjo (saj ni treba, da bi bila kolektivna) na društvo!« Pri odborovi seji prebere tajnik prošnjo in odbor potem sklene, ali in pod kakimi pogoji se mu posodi. Seveda mora blagajnik skrbeti, da dobi pravilno dolžno pismo s podpisanimi poroki za resnično in pravočasno vračilo posojila.

Opozarjam vas, tovariši, na § 71. gas. zakona, ki pravi, da sme nadzorni odbor ob vsakem času pregledati blagajniške knjige in spise, blagajno in imovinsko stanje svoje naprave, zato imejte vsak dan knjige in denar v redu, ker vam lahko nadzorni odbor napravi velike neprilike.

Knjige in denar imejte vedno tako spravljene, da ne more noben otrok, noben nepoklicani do njih. Izjema je včasih žena, če ni taka, da bi na lastno pest posojala kake sosedu.

Omenil sem že:

Med gasilski denar ne devajte svojega lastnega, ker če pride kdo nadzorovat v vaši odsotnosti, ne bo tega vedel in bo najmilejša njegova sodba ta, da nimate blagajne v redu. To pa v kaki vasi kar zadostuje, da se vam oblati dobro ime.

Opozarjam vas, tovariši blagajniki, na § 84., ki pravi: »Gasilskim četam dodeljene vsote so namenjene:

1. za nabavo in popravilo gasilnih priprav in opreme,
2. za odpremo sposobnih gasilcev v gas. tečaje,
3. za vse redne izdatke, določene z odobrenjem proračunov!«

Vaša dolžnost je torej, da na eni ali drugi odborovi seji zahtevate, da se denar, ki je bil poslan od banovine za četo, porabi za nabavo in popravilo gas. orodja in opreme. Če odbor drugače odloči, ni vaša krivda, zahtevajte pa, da se vaš predlog vpiše v sejni zapisnik, da se boste lahko opravičili, če vas bo kak nadzornik vprašal, zakaj se ni naročilo ali popravilo nobenega gas. orodja. Naloga blagajnika je, da sestavi pred občnim zborom obračun za 1 leto nazaj in proračun za 1 leto naprej. Obračun mora seveda polagati sam, proračun se pa sklepa na zadnji seji pred občnim zborom.

Opozoriti Vas hočem, preden pridem do glavne hibe, ki jo napravljajo sicer pošteni blagajniki, še na to, da ne imejte denarja v vseh mogočih krajih. Par sto dinarjev imejte seveda z dovoljenjem odbora v ročni blagajni, da lahko takoj izplačate manjše izdatke, drugi denar pa imejte le v eni hranilnici, ne v dveh ali še več, ker si sicer delo zelo otežujete. Kadar daste večino denarja v hranilnico, n. pr. 5000 Din, napišite ta znesek med stroške, vselej kadar od tega denarja dvignete kako vsoto, n. pr. 500 Din, jo napišite med dohodke. V izdatke pridejo še potrdila za zneske, ki ste jih plačali za to ali ono reč. Torej vsak dvig iz hranilnice pišite med dohodke, vsako vlogo v hranilnico pa med izdatke!

Nekateri blagajniki poberejo n. pr. članarino, pa jo vpišejo med izdatke, če jo takoj pošljejo na zajednico, prej smo rekli: gasilska zveza. Pobrana članarina je najprej dohodek, ki ga morate takoj vpisati med dohodke, med stroške pa vsako vsoto, ki jo daste iz rok. Če si boste to zapomnili, bodo vse vknjižbe pravilne in bodo računi pravilni.

Zdaj pa glavno!

Če pogledate v Gas. koledarček str. 114—115, vidite, da pišemo dohodke na levi, stroške na desni strani. Tako tudi dela večina blagajnikov in vendar je ravno tu glavna napaka v marsikateri blagajniški knjigi.

Kakor zahteva novi gas. zakon, da naj poroča blagajnik pri vsaki seji o blagajniškem stanju čete, tako so že do sedaj zahtevali nekateri odbori, da je poročal pri eni ali drugi seji blagajnik o denarnem stanju društva. Kaj je storil navadno? Sešel je — kakor je bilo pravilno! — dohodke na eni, stroške na drugi strani, pa je poročal. — V redu! — Ni pa bilo v redu, da je napisal vsote na levi in desni — s tinto. Do prihodnje seje je imel par novih dohodkov in stroškov, pa je zopet sešel pred ali med sejo — dohodke in stroške — pa

seveda kar s prejšnjimi vsotami skupaj in — tu je bila polomija. Ta se je večala od seje do seje in konec leta je nastala cela zmešnjava. Odgovarjali niso ne dohodki ne stroški, blagajnik si ni vedel pomagati, vlekel je te napake iz leta v leto, naenkrat se je začelo govoriti med članstvom, da morajo biti v blagajni sleparije, pri prvih volitvah so odvrgli člani sleparskega blagajnika ali še predsednika z njim in novi odbor je prijemal starega blagajnika, naj plača toliko in toliko sto ali celo tisočev Din, čeprav ni bil nič kriv. Kje pa je bila krivda, tovariši?

V tem, da je blagajnik pisal po 2—3 vsote na eni ali drugi strani in jih vedno prišteval k posameznim stroškom in dohodkom!

Kako se izognejo tej napaki večji blagajniki? Na ta način, da seštevajo dohodke in stroške vedno le v zadnji vrsti iste strani in le v zadnji vrsti zapišejo vsote, ki jih potem preneso v prvo vrsto naslednje strani. Ako imaš sejo, ko ni še stran dohodkov ali stroškov polna, seštej oboje na posebnem listku, tam odšej stroške od dohodkov in imel boš pravičen zaključek!

Dalje si vzemi 1 prazno kuverto, napiši zgoraj: **Dohodki leta...** in devaj vanjo vsa potrdila o prejetih dohodkih. Na drugo kuverto zapiši zgoraj: **Stroški leta...** in devaj v njo pobočnice in potrdila o vsakem izdatku. Na vsak dohodek ali strošek napiši na notranji ali zunanji strani ono številko, ki jo kaže postavka v blagajniški knjigi in tako boš imel blagajno vedno v takem redu, da boš lahko vsako uro podal pravilno stanje blagajne.

Vodite vsi blagajniki blagajniško knjigo po vzorcu, ki ga vidite v Gasil. koledarčku, pa bo prav. — Nekateri trdijo, da ni tako vodstvo pravilno, toda če se lahko vodijo na ta način blagajniške knjige za krajevne šolske odbore, kjer je letnega prometa 50 ali več »jurjev« ali celo blagajniške knjige za občine, kjer je do 1 milijona Din prometa, potem menim, da tudi za prost. gas. čete zadostuje tako vodstvo blagajne. Opozarjam vas, da se ne sme v blagajniški knjigi nobenih postavk radirati ali izdrgniti z nožem. Ako ni kaka številka prava, jo prečrtajte tako, da se jo še vedno vidi, nad njo pa napišite pravilno število. Nikdar se ne sme posameznih listov iztrgati iz knjige. Blagajniške knjige se morajo hraniti najmanj 10 let, a še potem naj se jih ne uniči.

Z željo, da bi vam to kratko navodilo kar največ koristilo in vas obvarovalo raznih neprijetnosti, Vam pošiljam te vrstice! Naj bo vse delovanje gasilčevega namenjeno ne le v korist čete, temveč tudi v korist občine, ožje in širše domovine ter v veselje našega premodrega vladarja in zaščitnika gasilstva Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

Pomoz' Bog!

Dopisi

Gasilska župa Krško. V nedeljo, dne 8. julija 1934 je priredila župa v Krškem obrambno vajo proti napadom iz zraka in veliko gasilsko vajo. Pri tem sporedu so sodelovali: Sreski odbor Rdečega križa v Krškem, krajevni odbor za odbrano iz zraka, gasilske čete iz Krškega, iz Leskovca, z Rake, z Vidma, s Studenca in Vel. Podloga. — Zračni napad je izvršil avijon, ki je ob 14. uri 10 min. pričel metati »bombe« na mesto. Na znak »Uzbune« so nastopili kemijski oddelki, ki so ugotavljali strupene pline, jih uničevali in naznanili s napisnimi tablicami, kateri plini so bili vrženi na mesto. Sanitetne patrulje so javile ponesrečence, katerim so nato sanitetni oddelki nudili prvo pomoč in jih odpremili v zavetišča. Vsi oddelki so bili opremljeni z originalnimi maskami in prav dobro organizirani. Zato je bila vaja vzorno izvedena, za kar bodi izrečena vsem sodelujočim gospodom in damam, katerim so bili na čelu gosp. dr. Vidmar, gosp. dr. Ravnihar in gosp. mag. Gregorič, za trud in požrtvovalnost iskrena zahvala.

Dozdevno je aeroplan povzročil ogenj na hiši Občinske hranilnice in gosp. Mencingerja. V dveh minutah je prihitela krška gasilska četa na požarišče z dvema brizgalnima in dvema lestvama. V tretji minuti je že dajala motorka močnejše curke vode na streho dvonadstropne hiše, ročna briz-

galna pa v štirih minutah in 30 sekundah na druga hišo. Moštvo obeh brizgalen in obeh lestev je bilo vzorno disciplinirano in je mirno izvrševalo svojo nalogo. — Četa Studenec je pričela oddajati vodo v 7 min. 45 sek., moštvo v redu, požrtvovalno in disciplinirano. Četa Videm je oddala vodo v 5 min.; vsled nervoznosti poveljnika je moštvo manj disciplinirano. Četa Vel. Podloga je oddala z ročno brizgalno vodo v 3 in pol min., naloga izvršena v redu. V vzornem redu sta delovali četi Raka in Leskovec. Mestno poklicno gasilstvo iz Zagreba se je odzvalo vabilu župe in poslalo k vaji dva z najmodernejšimi aparati proti dimu in plinom opremljena gasilca, ki sta sodelovala pri vsej vaji, posebno sta pa izvedla vajo v reševanju ljudi iz zadimljenih prostorov.

Pod poveljstvom župnega odbornika tov. Burkelca je bil izvršen impozanten mimohod, v katerem je bilo 265 gasilcev, 16 naraščajnikov krške čete in orodje vseh sodelujočih čet.

Zatem so izvedli naraščajniki kongresne vaje s sekirami pod vodstvom tov. Raka, skladno in brezhibno, za kar so želi navdušen aplavz.

Tekmo brizgalen je vodil župni starešina tov. Vanič Franc s pomočjo komisije, ki so jo tvorili tovariši: Premierstein, Jazbec, Župet, Polovič, Burkelc, Mesesnel, Papež, Šebela, Butara, Lubšin in Vanič Janko. Izid tekme je bil ta-le:

Vodo so dobavile:

a) motorne brizgalne:

1. gasilska četa Krško v 1 minuti 7 sekundah.
2. gasilska četa Vel. Podlog v 1 minuti 7 in pol sek.,
3. gasilska četa Videm izpadla.

b) ročne brizgalne:

1. Raka v 55 sekundah,
2. Leskovec v 60 sekundah,
3. Krško v 60 sekundah,
4. Studenec v 70 sekundah.

Za prvenstvo sta dobili četi Krško in Raka diplomi.

Tudi naraščaj krške čete se je izkazal z odličnim nastopom, discipliniranostjo in mirnostjo. Vodo so s svojo malo brizgalno oddajali v 80 sekundah.

Po obširnem, zanimivem in poučnem programu se je razvila domača in neprisiljena veselica, ki jo je skrbno pripravila krška četa. Med drugimi so prisostvovali prireditvi gosp. senator dr. Rajar, sreski načelnik dr. Čuš, odposlanci raznih čet, iz Savske banovine pa poveljnik in blagajnik gas. čete Sv. Nedelja pri Samoboru.

Tajnik.

Gasilska četa Kozarje-Podsmreka. Dne 29. V. t. l. je izbruhnil ponoči ob 1/2 1. uri požar na parni žagi našega tovariša Trobca. Požar mu je uničil vse poslopje parne žage.

Na kraj nesreče so prihitele gasilske čete iz Brda, Dobrave, Viča, Brezovice in Podutika, a zadnji dve nista stopili v akcijo.

Domača gasilska četa je zavzela in branila prostor strojnega oddelka in obvarovala lokomobilno popolnoma nepoškodovano. Četa Brdo je odbijala plamene od vzhodne strani, Dobrava od severa in Vič od zahoda. Požar je bil v eni uri zaduščen. Zahvaliti se pa moramo mirni noči, ker bi imeli drugače gasilci gotovo posla za ves dan, ker je vas na kupu in povečini sestavljena iz samih gospodarskih poslopij. Tako so pa zapustile vse čete razen domače, ki je prevzela stražo, pogorišče že ob 3. uri zjutraj.

Tovariš Trobec se tem polom zahvaljuje vsem tovarišem gasilcem, ki so mu prihтели na pomoč v njegovi nesreči.

Lavrica pri Ljubljani. Naše gasilno društvo se pač še ni oglasilo v »Gasilecu«. Pa vendar je naše delo, čeravno tiho, zelo plodovito. Četo smo ustanovili leta 1921. V trinajstih letih neumornega dela smo si nabavili prvovrstno orodje, da nas lahko zavida marsikatero društvo in smo tudi marsikaterim za zgled. Že leta 1922. smo si nabavili štirikolno ročno brizgalno. Leta 1926. smo si postavili gasilski dom. 7. avgusta leta 1932. smo blagoslovili motorno brizgalno. Pokazala pa se nam je takoj potreba po modernem prevoznem sredstvu, kajti če hočemo uspešno pomagati, je treba, da je pomoč hitra. Težkoče nam je delala vedno vprega, kajti težko smo dobili konje. Radi tega smo si letos nabavili nov avto, ki smo ga 6. maja blagoslovili. Nekateri so sicer pravili, da je avto luksuz, a kaj hitro se je pokazalo kako velike važnosti je avto. 4. junija je izbruhnil požar ponoči ob 10. uri pri posestniku Vrečarju Francu na Selih pri Laverci. Z avtom smo bili kaj hitro na kraju nesreče. Z motorko smo ogenj hitro omejili in preprečena je bila večja

nevarnost, ki je pretila vsej vasi. 29. junija smo bili zopet klicani k požaru v Šmarje. Vkljub oddaljenosti smo bili hitro na kraju nesreče in skupno z domačim društvom smo preprečili večjo nesrečo ter omejili ogenj. Med drugim smo obvarovali stanovanjsko hišo z gostilno, ki je že začela goreti. Samo ta dva primera, mislimo, sta že dovolj jasno pokazala, kako nujna je bila nabava avta za prevoz gasilcev in orodja.

Lukavica, župa Ljutomer. Gasilska četa tega kraja praznuje 29. julija svojo 40-letnico združeno z blagoslovitvijo nove avtomotorne brizgalne. Popoldne pa se bo vršila velika tombola. Vsi prijatelji gasilstva kakor sosednje gasilske čete so vabljeni, da pridejo v srce Prlekije ter preživijo nekaj veselih uric med veselim muropoljskimi gasilci. Na svidenje!

Gasilska župa sreza Ptuj. Vse čete opozarja starešinstvo župe, da bo iste tekom meseca avgusta pregledalo. Točnejša pojasnila glede pregleda prejme vsaka četa po okrožnici. Dne 5. avgusta pa pričakujemo, da se čete v čim večjem številu udeležijo obmejne zleta v Gornji Radgoni.

Gasilska četa Zbelovo pri Poljčanah. Gasilska četa priporoča vsem tovariškim četam in članom, kakor tudi občinstvu nakup srečk »Dobrodolne loterije« v korist zgradbe gasilskega doma.

Na več vprašanj sporočamo, da je cena srečki 5 Din zelo nizka v primeri s tombolskimi kartami. Naše loterije se ni treba osebno udeležiti in ne pride v poštev oddaljenost, kakor pri tomboli. Izid izžrebanih števil bomo priobčili v javnih listih. Za gasilce pride v poštev »Gasilec«. Na željo posameznikov se pa pošlje tudi od uprave čete poseben seznam. Srečka, ki je zadela, se pošlje na upravo čete, ki potem srečko pregleda in odpošlje dobitke.

Hvaležni bomo tovariškim četam za vsako množino prodanih srečk, ob dani priliki bomo tudi mi drage volje pripravljeni na uslugo.

Prosimo primerne uvidevnosti in tovariške vzajemnosti! Na pomoč!

Tiskovine = Štampiljke

Znake za proslave in izlete

**Najfinejše češke cevi
in vsakovrstno orodje**

naročajte pri tvrdki

Herman Zupan

Ljubljana, Mestni trg 9

Zahtevajte cenik!

**Prostovoljna gas. četa
Rudnik pri Ljubljani
prodaja**

4 kolno ročno brizgalno

kupljeno l. 1929. pri
tvrdki R. A. Smekal.
Informacije daje go-
spod JERŠIN KARL,
župan in gostilničar v
Rudniku, p. Ljubljana

Opozarila

vsem gasilnim društvom
na zelo ugoden nakup sledečih predmetov:

- 11 kom. raztezalnih lestev do 14 m višine
- 5 „ dvokolnic za ognjegasne čreva
- 3 „ lestve 4 m dolge s kljuko
- 1 voz (neizdelan), ogrodje s 4 artil. kolesi

Vse blago je izdelano po predpisih.

Gasilske župe ali posamezna društva dobijo zgoraj navedeno blago po izredno nizki ceni

Interesenti naj se obrnejo na upravo našega lista

2 + 2 = 5

Kdor tega ne verjame, naj vloži dva-
krat po 2 dinarja na hranilno knjižico

Mestne hranilnice ljubljanske

in že po 5 letih bo imel pri 5% obresto-
vanju Din 5'10, po 20 letih pa Din 10'55

V r n i t e d e n a r

v domače denarne zavode, da bodo mogli
z novimi krediti pobijati brezposelnost!

Popolna varnost,

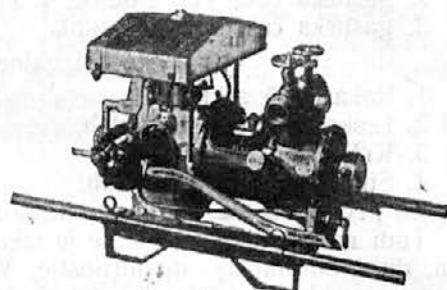
ker za vloge Mestne hranilnice ljubljanske jamči Mestna občina ljubljanska.

Gasilskim četam dobavlja po najnižjih cenah:

Poset brezplačen!

Motorne brizgalne vseh vrst
Cevi, konopljene in gumijaste
Spojke, prehodnike in usisnike
Montira brizgalne na avtomobile
Prevzema v popravilo brizgalne in orodje

Zahtevajte pojasnila in ponudbe!



ANDREJ SUPAN

Ljubljana VII, Celovška cesta 50

GASILSKE ČETE, POZOR!

Preden si nabavite potrebne cevi,
 Vas vljudno vabim, da si ogledate
 mojo zalogo

NORMALNIH GASILSKIH CEVI

izdelke slovitih čeških tovarn, katere
 ustrezajo vsem zahtevam!

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 31
 MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 20
 CELJE, KRALJA PETRA CESTA 33

UČITELJSKA TISKARNA
LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6

tiska vse za Vas
 n. pr. društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, po-
 setnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 6
MARIBOR, TYRŠEVA CESTA 44

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjiž-
 nice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima
 tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških
 knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Konrad Rosenbauer & drug

tovarna gasilskega orodja
Celje

priporoča prvovrstne najmodernejše

motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode na minuto in
 30 atmosfer, prenosne dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne

vseh vrst.

Avtomobile s tanki

za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

Kletne sesalke.

Posebne sesalke,

ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene

običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve

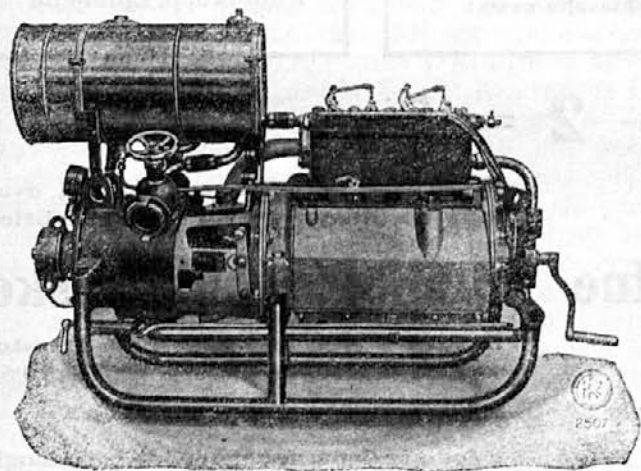
vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

Plinske maske.

Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
 Vsa izdelava najnovejšega sistema.

Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.

Cene solidne.



Dvocilindrska motorna brizgalnica,
 model 1929, 18/20 HP., pritisk do 16 atmosfer.
 Hladilnik novega sistema, ogrevanje črpalke s
 toplo čisto vodo.